

Proves d'accés a la universitat

Història de la filosofia

Sèrie 3

Qualificació			
Exercici 1. Opció ____	Pregunta I		
	Pregunta II		
	Pregunta III		
Exercici 2			
Exercici 3. Opció ____			
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Comprovació		2a correcció	

www.selectividadfilosofia.com

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

L'examen consta de TRES exercicis obligatoris, que trobareu a les pàgines 2-5 (exercici 1), pàgina 8 (exercici 2) i pàgina 10 (exercici 3).

En l'exercici 1, heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i respondre a les tres preguntes corresponents a l'opció triada. L'exercici 2 té una única opció. En l'exercici 3, heu de triar UNA de les dues opcions (A o B), que pot ser diferent de l'opció que hàgiu triat a l'exercici 1.

Les respostes han de ser clares i han d'estar redactades de manera coherent i cohesionada, amb correcció gramatical, lèxica i ortogràfica.

Exercici 1

[6 punts en total]

www.selectividadfilosofia.com

Trieu UNA de les dues opcions següents, A o B, i responeu a les tres preguntes de l'opció que heu triat (que es formulen després del text).

OPCIÓ A

La mirada de l'esclau és poc favorable a les virtuts dels poderosos: s'hi mostra escèptic i desconfiat, i sent una malfiança subtil contra tot allò que s'honora com a «bo» en aquelles virtuts [...]. I com a contrapunt es destaquen i es fan sortir a la superfície les qualitats que alleugen la condició dels afligits: aquí s'han d'honorar la compassió, la mà sempre amantent a prestar ajuda, la tendresa del cor, la paciència, la diligència, la humilitat, l'afabilitat [...]. Vet aquí els fogons on es cou aquella famosa oposició «bo» i «malvat» —a la maldat se li associa el poder i la perillositat, la certesa de quelcom terrible, subtil i fort que no tolera ser menyspreat. En la moral de l'esclau, el «malvat», doncs, fa por; en la moral dels senyors és precisament el «bo» qui desperta la por i vol despertar-la, mentre que l'home «dolent» és percebut com el menyspreable.

L'oposició arriba a l'extrem quan, segons les conseqüències de la moral de l'esclau, al capdavant també el «bo» de la seva moral és vist amb un punt de menyspreu —que pot ser lleuger i benvolent—, perquè, en la mentalitat de l'esclau, el bo ha de ser en tot cas la persona inofensiva: és bondados, fàcil d'entabonar, potser una mica ximple, un *bonhomme* [un bon home]. A tot arreu on la moral de l'esclau ha arribat a dominar, la llengua mostra una tendència a acostar les paraules «bo» i «ximple».

Friedrich Wilhelm NIETZSCHE. *Més enllà del bé i del mal*, part IX

Pregunta I. Feu un breu resum d'aquest text, centrant-vos en les idees principals que hi apareixen i en la relació que s'estableix entre aquestes idees. (Responeu usant, aproximadament, entre noranta i cent trenta paraules.) [2 punts]

Pregunta II. Expliqueu breument el significat que tenen en el text el mot i l'expressió següents (responneu usant, aproximadament, entre cinc i vint paraules en cada cas): [1 punt]

a) «compassió»:

b) «acostar les paraules»:

Pregunta III. Considereu la següent afirmació del text: «En la moral de l'esclau, el “malvat”, doncs, fa por; en la moral dels senyors és precisament el “bo” qui desperta la por». Expliqueu quin és el sentit d'aquesta afirmació i de quina manera es relaciona amb les propostes filosòfiques de Friedrich W. Nietzsche; indiqueu en detall com aquesta afirmació es justificaria a partir d'aquestes propostes. (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Nietzsche que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]

[Comenceu a respondre a aquesta pregunta aquí sota; podeu continuar escrivint a les pàgines 6 i 7.]

OPCIÓ B

Doncs bé, què soc jo, ara que suposo que hi ha algú extremament poderós i, si goso dir-ho, maliciós i astut, que dedica totes les seves forces i totes les seves arts a enganyar-me? Puc estar segur de tenir cap de les coses que acabo d'atribuir a la naturalesa corporal? Em deturo a pensar-hi amb atenció, les passo i repasso totes en el meu esperit i no en trobo cap que pugui dir que em pertanyi. No és necessari que m'aturi a enumerar-les. Passem, doncs, als atributs de l'ànima i vegem si n'hi ha cap que em pertanyi. Els primers fan referència a nodrir-me i caminar; i si és veritat que no tinc cos, també serà veritat que no puc caminar ni alimentar-me. Un altre és percebre amb els sentits, però tampoc no és possible percebre amb els sentits sense cos. A més que altres vegades ja he cregut percebre amb els sentits moltes coses mentre dormia, les quals he hagut de reconèixer, en despertar-me, que veritablement no les havia percebut. Un altre és pensar. I aquí sí que trobo que el pensament és un atribut que em pertany: és l'únic que no es pot separar de mi. *Jo soc, jo existeixo* [...]. Ara no admeto res que no sigui necessàriament vertader: no soc, doncs, parlant amb propietat, sinó una cosa que pensa [...]. Forçaré la meua imaginació per cercar si no soc alguna cosa més. No soc de cap manera aquesta agrupació de membres que anomenem cos humà; no soc en absolut un aire suau i penetrant, que s'expandeix per tots aquests membres; no soc tampoc un vent, un alè o un vapor ni res que pugui fingir o imaginar, perquè ja he suposat que tot això no era res. I sense abandonar aquesta suposició, mantinc que no deixa de ser cert que soc alguna cosa.

René DESCARTES. *Meditacions metafísiques*, II

Pregunta I. Feu un breu resum d'aquest text, centrant-vos en les idees principals que hi apareixen i en la relació que s'estableix entre aquestes idees. (Responeu usant, aproximadament, entre noranta i cent trenta paraules.) [2 punts]

www.selectividadfilosofia.com

Pregunta II. Expliqueu breument el significat que tenen en el text els mots següents (responneu usant, aproximadament, entre cinc i vint paraules en cada cas): [1 punt]

a) «necessàriament»:

b) «suposició»:

www.selectividadfilosofia.com

Pregunta III. Considereu la següent afirmació del text: «No soc de cap manera aquesta agrupació de membres que anomenem cos humà.» Expliqueu quin és el sentit d'aquesta afirmació i de quina manera es relaciona amb les propostes filosòfiques de René Descartes; indiqueu de quina manera aquesta afirmació es justifica a partir d'aquestes propostes. (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Descartes que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]

Exercici 2

[2 punts]

Considereu el punt de vista següent:

«Si els països d'Europa volen seguir essent competitius i poder produir productes que els europeus puguem consumir i que les nostres empreses puguin vendre a altres països de fora de la Unió Europea, ens caldria millorar la nostra tecnologia puntera; per a aconseguir això hauria d'augmentar la proporció dels nostres joves que estudien enginyeries o ciències aplicades. És a dir, per a poder mantenir el nostre estil de vida i poder preservar en el futur el nivell de benestar que tenim actualment en la nostra societat, caldria que hi hagués més joves que estudiessin determinades carreres i es dediquessin a certes feines. Per això, és just i legítim que l'Estat pugui requerir a les persones joves que tenen una bona capacitat per a poder seguir estudis d'enginyeria o de ciències aplicades que facin aquests estudis i després treballin en els camps professionals que s'hi relacionen —encara que elles potser haurien preferit estudiar alguna altra cosa o fer alguna activitat professional diferent (com ara muntar un gimnàs o una botiga, estudiar dret i esdevenir fiscal, o dedicar-se a la música).»

Analitzeu com s'avaluaria aquest punt de vista des de la perspectiva de dos autors/es destacats de la història de la filosofia occidental (podeu prendre en consideració els dos autors/es que vulgueu). Per fer-ho, expliqueu primer com creieu que caldria avaluar-lo des de la perspectiva d'un d'ells, i després com creieu que caldria avaluar-lo des de la perspectiva de l'altre. Per acabar, indiqueu, molt breument, quin us sembla que és el punt principal de semblança o de contrast entre les propostes dels dos autors/es, pel que fa a la qüestió tractada.

www.selectividadfilosofia.com

Exercici 3

[2 punts]

Trieu UNA de les dues opcions següents, A o B.

OPCIÓ A

Considereu l'argumentació següent:

«Que una persona tingui llibertat és quelcom molt valuós. Per tant, no s'hauria d'obligar els nens i adolescents a anar a l'escola, si no volen. Se'ls hauria de respectar la seva llibertat d'escollir fer una altra cosa. Per exemple, a una adolescent de quinze anys no se l'hauria d'obligar per llei a estudiar. Si ella vol, s'hauria de deixar que fes una altra cosa.»

Indiqueu si esteu d'acord o en desacord amb allò que s'expressa en aquest grup d'afirmacions. Justifiqueu la vostra resposta tot aportant raons que donin suport al punt de vista que decidiu defensar.

OPCIÓ B

Considereu les afirmacions següents:

«La veritat està sobrevalorada. Per tal d'actuar d'una forma moralment i políticament adequada, el principal no és preocupar-se per què és veritat i què és fals sinó, més aviat, preocupar-se per actuar amb bones intencions, amb altruisme i amb ganes de contribuir al bé comú.»

Indiqueu si esteu d'acord o en desacord amb allò que s'expressa en aquest grup d'afirmacions, tot justificant el punt de vista que decidiu defensar aportant raons.

www.selectividadfilosofia.com